

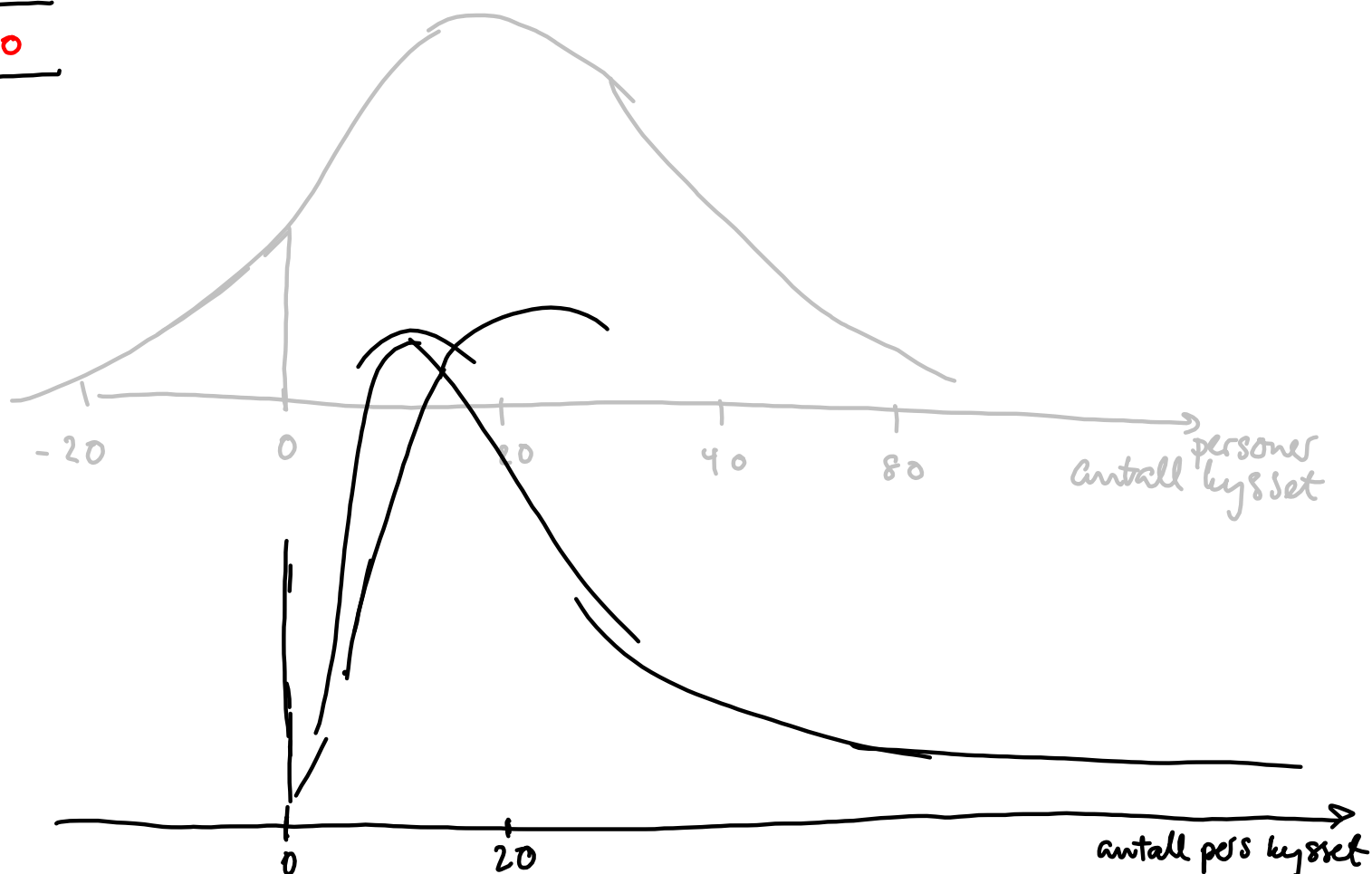
Mandag 18/9 Introduksjon til INFERENS

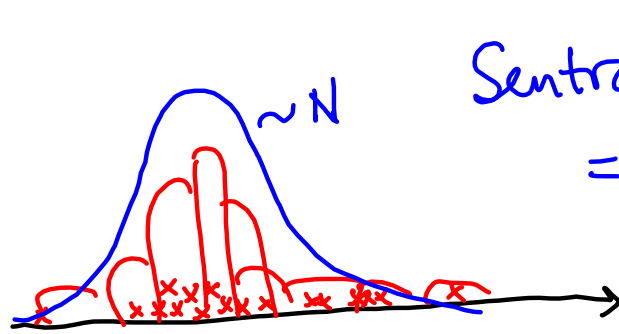
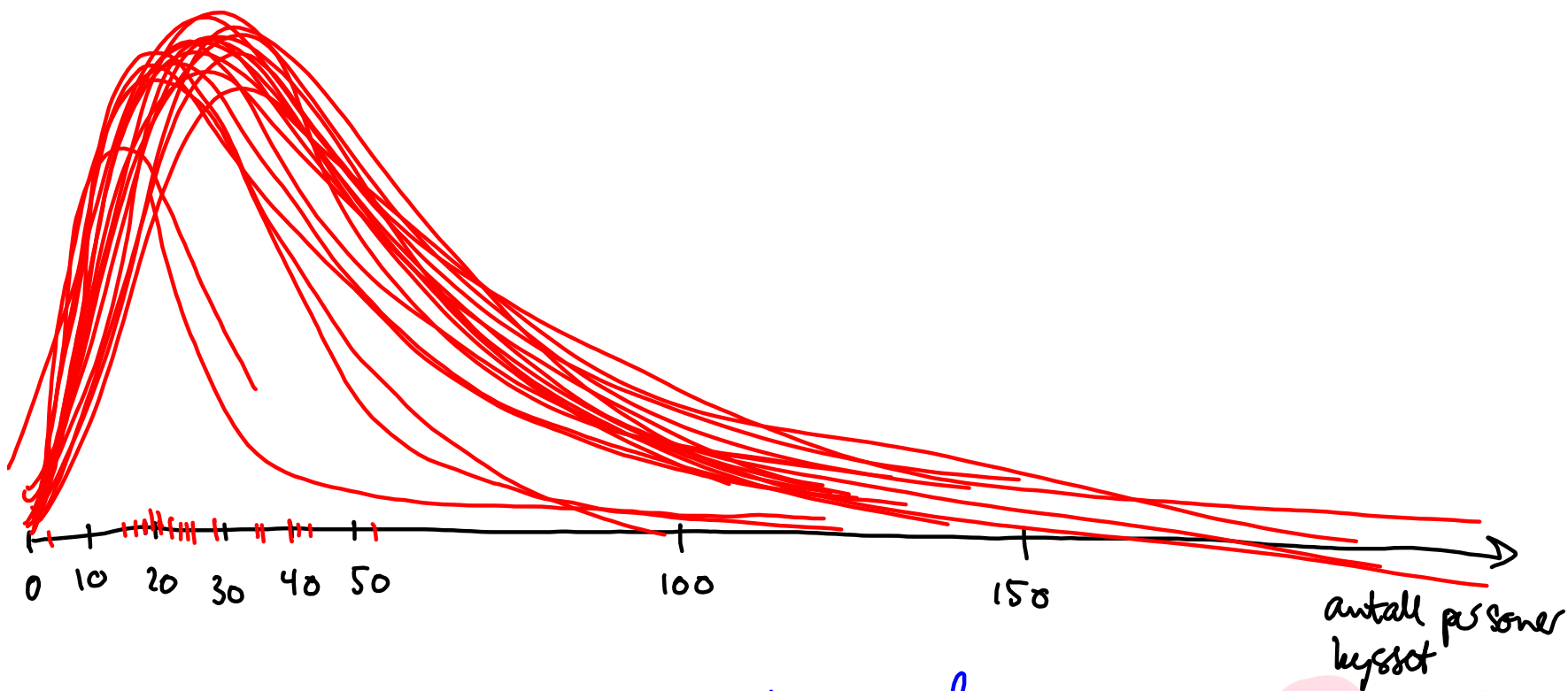
Boka: Ch 3.4

$$n = 25$$

$$\bar{x} = \underline{20}$$

$$SD = \underline{20}$$

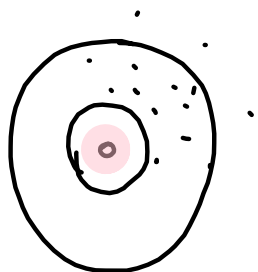

Sentralgrenseteoremet
= Central limit theorem, **CLT**

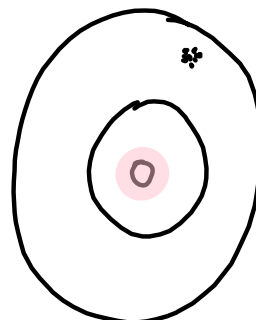
gjennomsnittlig antall
personer kysset når $n = 25 \rightarrow \infty$
(kanskje 1000?)

Bias vs variabilitet

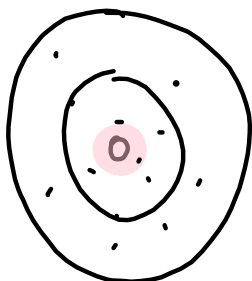
Samheten

Bias & høy variabilitet
Ukalibrert, dårlig (kjøkkenukt) *statistic*

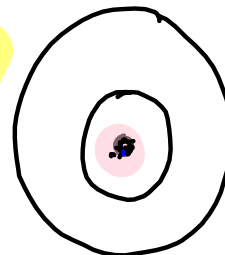

Samheten

Bias, lav variabilitet
Ukalibrert, bra (kjøkkenukt) *statistic*

Kalibrert, men upresis (målemetode)
lav bias, høy variabilitet

Kalibrert, presis (målemetode)
lav bias, lav variabilitet

Populasjon $n = \infty$

tilfeldig

utvalg n

ukjent
parametere

μ = forventningsverdien
"populasjonsgjennomsnitt"

σ = standardavviket

p = andel i populasjon

median

om Odds ratio = OR

Relativ risiko = RR

trekking/
observasjon

Statistic
observator

$\bar{x}$ SD

andel i utvalg: $\hat{p}$

median $\hat{p}$

$\hat{OR}$ $\hat{RR}$

INFERENS

hvor stor grad
ligner utvalgets verdier/
statistics/estimatorer
på størrelsen i populasjonen?
jfr R-animasjon

Sannsynlighetsbegrepet, sannsynlighetsmodell

Boka : Ch 4.1 - 4.2

Sannsynlighetsbegrepet : abstrakt, knyttet til ∞

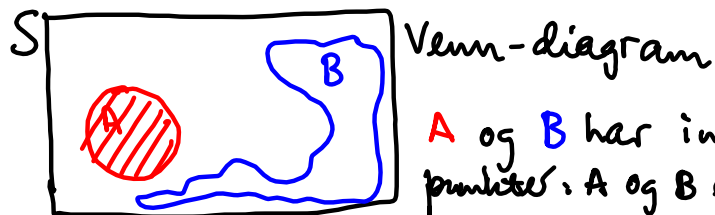
$P(\text{hendelse}) \approx \frac{\text{Hvor mange ganger det skjer}}{\text{Hvor mange ganger det kunne ha skjedd}}$ ← andel, et tall mellom 0 og 1
 ↓ "sannsynligheten for en hendelse"
 "Probability"

Sannsynlighetsmodell

Utfallsrom S "Sample space" Alt som kan skje i den setningen vi har definert

Begivenhet A

Begivenhet B

A og B har ingen felles punkter, A og B er disjunkte

$$P(S) = 1$$

$$0 \leq P(A) \leq 1$$

$P(A) = 1 - P(A^c)$, der A^c er det motsatte av A . "A komplement"

Hvis A og B disjunkte : $P(A \text{ eller } B) = P(A) + P(B)$